
Informatīvs seminārs „Dabas tūrisma produktu veidošana”

11.11.2010

Plkst. 10:00-16:30

Dzintarkrasts, Rojas novads

Protokols

Seminārā piedalījās 84 dalībnieki. Dalībnieku saraksts pielikumā.

Darba kārtība:

10: 10 Dabas vide mums apkārt - sēnes, augi, dzīvnieki, ainava, aizsargājamās dabas teritorijas, ieži, fosilijas - resurss tūrisma produkta veidošanai. Labā prakse, praktiski piemēri - ne tikai skatīsim, bet arī aptaustīsim! Juris Smaļinskis *LLTA Lauku ceļotājs*

12:00 Zvēri un putni – ko varam redzēt, dzirdēt, saost, saprast. Kā pareizi organizēt dzīvnieku un putnu vērošanu. Kas jāzina par to dzīvesveidu un paradumiem. Tūrista biežāk uzdotie jautājumi. Vilnis Skuja, *SNP Administrācija*

14:15 Kukaiņi – no odiem līdz spārēm un tauriņiem. Kas interesants stāstāms par tiem? Kas pie mums Latvijā ir unikāls šajā jomā? Kā organizē un veic kukaiņu vērošanu? *Kristaps Vilks, LU Bioloģijas fakultāte*

15:00 Dabas tūrisma produkta mārketingu un virzība tirgū. *Eva Staltmane, SIA „Baltic Tourism Marketing Services”*

15:40 Pārgājiens dabā, lai praktiski redzētu daļu no dzirdētā un mācītos stāstus. Vada J.Smaļinskis

J.Smaļinskis savā prezentācijā klātesošos lūdz nosaukt “Kas ir Latvijas tūrisma resursi?”.

Vairākums dalībnieku par vērtībām sauc neskarto dabu, jūru, mežu, mazāk – kultūrvēsturisko mantojumu. Lektors prezentācijā izklāsta savu skatījumu par augu dažādību, kukaiņu, dzīvnieku un putnu vērošanu, dabas parādību vērošanu un ģeoloģiju. Kā šīs bagātības iespējams izmantot tūrisma piedāvājuma dažādošanā, ko un kā pasniegt tūristam, kā veidot tūrisma produktu lapas viegli un ērti lietojamas tūristam pašam. Kā būtiska mērķauditorija dabas tūrisma produktiem tiek minēti ārvalstu tūristi, tomēr arī vietējā tirgū ir potenciāls, piemēram, sēņošana kā komandas veidošanas pasākums. Tiek uzsvērti stāsti ar tūrisma ne bioloģisko, ornitoloģisko vai zooloģisko vērtību. Klātesošie tiek aicināti kopīgi veidot dabas vides pieejamību – izplatīt informāciju, stāstīt un izglītoties pašiem, neveicināt zīmes „Privātīpašums”. Interaktīvas pieejas piemēri:

- veidot modeļus (koka, akmens) un skaidrot ar piemēriem no ikdienas dzīves;

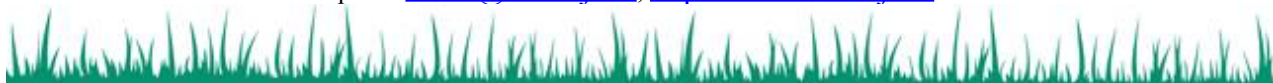
- koka/meža prezentācijai var veidot dažādu kokšņu vienādu nogriežņu piemērus, kur tūrists var redzēt un just koksnes atšķirības – krāsā, struktūrā, svarā u.tml.

Svarīgi ievērot:

- interpretācija un vizualizācija: teksts vs zīmējums;
- vietējo dabas materiālu izmantošana: akmens/koka galdi, krēsli u.tml.
- informācija – aktuāla un pārbaudīta;
- vietējo lauku labumu izmantošana;
- sekot jaunāko tehnoloģiju attīstībai, piemēram, geocaching;
- vēderprieki
- draudzīga attieksme pret ikvienu;
- draudzīga attieksme pret objektu, ko vēro vai izmanto;
- vērotājiem → sugu saraksts ar atzīmēm;

Kalneciema iela 40, Rīga, LV-1046, tel: + 371 67617600, fax: + 371 67830041

e-pasts: lauku@celotajs.lv, <http://www.celotajs.lv>

- STĀSTI! – interesanti un saistoši

V.Skuja iepazīstina ar dzīvniekiem mums apkārt. Lektors uzsver, ka īpaši svarīgi ir izvērtēt – kam un ko var rādīt. Mūsu vērtības citu valstu pārstāvjiem var būt citādākas, piemēram, ērgļa ola melnajā tirgū. V.Skuja vairākkārt uzsver, ka būtiska dzīvnieku vērošanas produkta sastāvdaļa ir STĀSTS. Ne vienmēr dzīvnieku var redzēt, un tas pat nav obligāti, ir jāmek saskatīt, saklausīt un izstāstīt pa daļām – pēdas, dzīvesvietas, izmantošana, paradumi u.tml. Tāpat klātesošajiem tiek ieteikts sākt pašiem ar savu pagalmu un piemājas dīķi – skudras, ezis, čūskas, vardes utt. Jāmācās sakarības – piemēram, laikā kad jaunajām skudrām izlidojums, cilvēka acs saskata putnus gaisā, ne pašas skudras. Tiek ieteikts ierīkot putnu barotavas pie viesu logiem, lai vērošanu var sākt vēl pat pirms izešanas no mājas. Arī vardes, kas Latvijā ir bieži sastopamas, daudzās rietumvalstīs ir jau liels retums.

Interesanti fakti no V.Skujas prezentācijas, ko izmantot stastos:

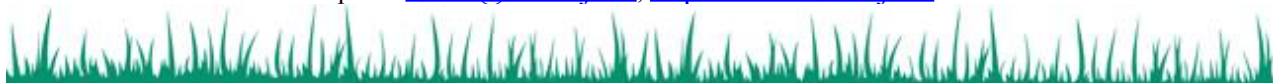
- kara laikā no kazragiem gatavota gan zivju eļļa, gan kotletes;
- ezi var piesaistīt barojot ar svaigu gaļu;
- ķirzakām viss metiens turas kopā vietā kur dzimuši līdz pat rudenim;
- purva varde skan kā vārošs, burbuļojošs katliņš, parastā brūnā varde – kā kaķa murrāšana;
- kad zalktis medī krupi, krupis piepūšas, lai izliktos lielāks un zalktis tam neuzbruktu;
- rūpuļiem raksturīga viena teritorija, kuru tie ļoti labi pārzina un tur arī pavada visu mūžu;
- daudzas dzīvnieku īpašības un spējas pārņemtas militārajās tehnoloģijās un citās jomās, piemēram, odzes termo sensori/siltuma receptori;
- dabīgi briežu un aļņu ragi ir balti kauli, kas klāti ar ādu, krāsu tie iegūst berzējot ragus pret kokiem – asinis + sveķi.

K.Vilks iepazīstina ar Latvijas pieredzi kukaiņu vērošanā.

- Kā nozīmīgākais izziņas avots pieejams interneta resurss www.dabasdati.lv.
- Kukaiņus var vērot visur, vislabāk izvēlēties vietas, kur silts un bezvējš. Ideālā ainava vērošanai – vecie koki, seklūdēns, puķes.
- K.Vilks klātesošos aicina piedalīties dažādos publiskos kukaiņu vērošanas pasākumos, kur iespējams gūt zināšanas no pieredzējušiem speciālistiem, kā arī apmainīties pieredzē ar domubiedriem. Tāpat kā nozīmīgs zināšanu avots var kalpot iesaistīšanās entomoloģijas biedrībā.
- Kukaiņu var vērot ne tikai neskartā dabā, bet arī parkos. Kā TOP3 vietas Latvijā kukaiņu vērošanai tiek minētas: Pededzes upes krasti, Daugavas loki un Slīteres nacionālais parks.
- Veidojot kukaiņu vērošanas produktu lektors iesaka apvienot dažādas vietas un dažādot novērojumu klāstu; vērošanu papildināt ar stāstu – kukaiņa dzīves vide, barošanās utt.
- Svarīgi ir pārsteiguma momenta radīšana klientam, nolaižoties līdz kukaiņu līmenim – kas dzīvo mums apkārt?!
- Kukaiņu gaismošanai nepieciešams: palags, gaismas avots un kukaiņu noteicējs.

E.Staltmane iepazīstina ar pasaules pieredzi dabas tūrismā:

- dabas tūrisms ir specifisks, tai pat laikā resursi (skati, vide) tiek izmantoti arī jebkurā citā tūrisma veidā;
- Dabas tūrisms – produkti, ar kuriem piesaistīt citu mērķauditoriju un aizpildīt sezonu;
- Būtiski izmantot organizētās dabas dienas: izglītot, radīt interesi vietējā tūristā;
- Tūrists novērtē – viesmīlību un ieinteresētu attieksmi;
- Bebru var izmantot kā pievienoto vērtību tūrismā, arī viņa darbus;

-
- Vērts iekļaut arī naktsmītnes aprakstā, piemēram, var redzēt melno dzilnu (nav obligāti jāved viesis skatīties, bet tas piesaista tūristu). Svarīgi par savu apkārtni informāciju izvietot arī mājaslapā, jo tūrists bieži meklē informāciju pirms ceļojuma!
 - Latvijā ir daudz dabas taku, taču būtiski trūkst informācijas – saprotamas kā speciālistam, tā arī nespeciālistam – kādas sugas var redzēt, ar ko tās ir īpašas utt.
 - Ārvalstu un vietējā tūrista prasības ir atšķirīgas, piemēram, latviešu tūristam sēnes dalās – ēdama/neēdama, ārvalstnieki ir ziņoši, ar specifisku interesi par sugām; abām grupām interesē sēņu pagatavošanas process.
 - Latvijas priekšrocība – dabas produkti, piemēram, sēņošana, ogošana saistāmi ar ekoloģisko pārtiku, kas ārzemniekam ir luksusa produkts par saprātīgu cenu;
 - Dabas tūrismu ieteicams reklamēt un tūristus piesaistīt caur interešu klubiem un organizācijām – velobraucēji, putnu vērotāji utt.

